

GENESIS

Giyana it Anpu'ang Diyos i lanqit baw banna baw
na' na nga pagpagan

¶ I Pa'an-pu'ot lanqit baw banna, giyana it
Anpu'ang Diyos. ¹Giyana ya nga banna, nga pag
itara baw nga pag maaki unang betang. Madlan pang
madlan, baw daron pa' i palalkap. Yan Espiritu it
Anpu'ang Diyos, ka'alimbawan ya, outuk daron nga
mag'alimbaw kan saganan it makalat pa' nga daron.
²Managa niyungang i Anpu'ang Diyos nga mat ya,
"Ngayta magayay bolan na ngaytong madlan. Irag ka
may ayag nga." Ngay beken, sabaling may ayag na.
³Makaganan it Anpu'ang Diyos nga magayay i ayag
ngayting giyana ya. Ngay beken, niyagi' ya i tanga it
madlan baw na'yag. ⁴Piyangatanan Anpu'ang Diyos i
na'yag ngayta, aldawan. Madlan ngayti, dalaman. Ngay
beken, dindiden i u'ang aldaw.

⁵Pag'ayag mat si' it Anpu'ang Diyos, "Irag ka
mabagi' i daron ngayta. May kat malu. May di'at
dibent." ⁶Ta, na'akhayti nga makat. Giyana ya i
niyagi' it daron kat malu baw daron di'at dibent.
⁷Pagkabwat si' it Anpu'ang Diyos it it'ian,
piyangatanan ya it lanqit i niyagi' ngayti.
Niyapa-apan baw dindiden i itabang aldaw.

Bawaga pag'oyag ni', ⁹Maat ni' it Ampu'ang Biyas, "Irag ka nga mahalon na i Darum ka alid'angget langit ka madili yang rugar ina'an may malibwan nga rugar." Ya, niyathapti nga matwad. ¹⁰Pagtaguna ya nit ita'an ngayti, lagta' i ipiyangaran pat malibwan ngayting rugar. Darum ngayting mahalon, maglalibon it malibwan ngayting rugar, dagat i ipiyangaran ya. Halitagan it Ampu'ang Biyas nga magayra gani' i iting giyuna ya. ¹¹Tan taguna nat Ampu'ang Biyas i lagta'. Nat ya, "Irag ka, tubu'an na i lagta' ngayna it kalani-kalasing dikot, ma'dang lalawan nga maghali'niyan baw ma'ang kaga nga managbawa' it kanya-kanyang madiling baw'." Ya, tumaba' nga matwad i ma'aa ngayting maat yang tumaba'. ¹²Tiyoba'an it dikot i lagta', nga lusak nga magtaba' magay alit ya baw nga kaga nga managbawa' it kanya-kanyang madiling baw'. Halitagan it Ampu'ang Biyas nga magayra gani' i iting giyuna ya. ¹³Pimilaw na i itatlung aldaw.

Bawaga pag'oyag ni', ¹⁴Maat ni' it Ampu'ang Biyas, "Irag ka nga r-rana it mag'oyag i langit nga imada'an it delawan baw alidwan, baw ito gani' i tande'anan it tanga nga magtagat it nga alidw baw nga bulaw baw nga ta'an. ¹⁵Ibu'an ngaytay manag'oyag du'at langit ina'an abutan ngat ayag nira i lagta'." Ya, mag mag'oyag na ngayting matwad. ¹⁶Biyan it Ampu'ang Biyas i daw nga babaling bawat i ayag nira. Tan pilyakana'yag i alidkar ya, alidwan i kanyang ipag'oyag. Tan magbat, magay ya in delawan, ataga i nga bita'an. ¹⁷Ia ngayting nga mag'oyag nga giyuna ya, paraw du'at langit i bantagan ya, ina'an apagan nira i bawat. ¹⁸Mag mag'oyag nga magtapan it alidwan. Sabang naga i delawan, nga ito may imada'an it delaw na baw alidw na, ka ipagbabing

siyay ka'yagan kat kadlaman. Saltegan it kapu'ang diyos nga magayen qasi' i iting qiyona ya. ¹⁹Diminiam i ita'pat nga aldaw.

Bawga yan miyaldaw si', ²⁰maat si' it kapu'ang diyos, "Itap ku daka! nga wala' winit daron ngayon, rant-rant nira. Baw nga lantang kat daron, pati kat lantang. Itap ku may batang ya magang nga manu-manuk nga maglagag." ²¹Bawga qiyona si' it kapu'ang diyos i daka!lang rano-rano kat dagat, baw mo'wang bakong maginawa nga mamaraw kat dagat, kalani-kalani i qiyona ya. Babang naga i mo'wang magkalayuq, kalani-kalani naga nira. Saltegan it kapu'ang diyos nga magayen qasi' i iting qiyona ya. ²²Bawga nga lantang daka! qiyona ya i nga bagay ngayti in da'qa piyadekan ya qasi! ampang yang may guna, nga mag'ant, "Mag'anak-ana kamu ita'om daka! katong daka!, magrada'ny kapu'ant dagat baw daron. Babang naga i manu-manuk ita'om daka! qasi' nira kat kabawanan." ²³Diminiam si' i italing aldaw.

Bawga pag'ayag si', ²⁴maat si' it kapu'ang diyos, "Itap ku kalani-kalang rano-rano nga maginawa, nga magkagpak baw nga magkagpak, nga magtindog i magpawaw baw magkabang i panaw. Paqparing-paringan nira, logta'." Ta, apay baw may ita' na qasi' ka ²⁵qiyona nit kapu'ang diyos i mo'wang kalang rano-rano, nga magkagpak baw nga magkagpak, baw mo'wang kalang rano-rano magkabang kat magpaw it logta'. Saltegan it kapu'ang diyos, magayen magy iting qiyona ya.

²⁶Bawga maat si' it kapu'ang diyos, "Tan may magayen itag kaban, tan, baw ipanbang kat atan. Itap kat kaban i pati kat mo'wang logta', pati batang ya nga wala' wala', nga manu-manuk, mo'wang rano-rano magka'pat baw nga, baw kaba rano-rano

magkambang kat sagpaw it lugta'." ²⁷Egay beken, giyuna nat Ampu'ang Diyus i taw. Pamwat ya, agen-aget ladawan ya. Nagtingka' i binwat ya, lalaki baw babay. ²⁸Pagkabwat ya it kanira, piyatdekan ya sit ampang ya nga mag'aat, "Mag'anak-anak kamu isa'un dumakel, isa'un magtaawan i kalayawat banwa, baw sakpen mi i mu'sang banwa. Ibgay kut imyu i pudir kat mu'sang giyuna ku, nga subuk seda', manu-manuk baw mu'sang ramu-ramu kat banwa. ²⁹Ibgay kut imyu, nga yay mapisi'an mit panga'en, mu'sang mga luwak nga magkabi'niyan baw mga kayu nga magbuwa'. Itu ngaytu i imyung panga'en. ³⁰Temed mu'sang kalasi it dikut, yay ipagbegay kut mga ramu-ramu, ma'pet baw ega, mga magkambang kat sagpaw it lugta' baw mga manu-manuk kat lawang. Itu i kanirang panga'en." Ayta atkayti nga matuud. ³¹Naltegan it Ampu'ang Diyus i mu'sa ngayting giyuna ya, baw binwat ya ngayti talagang magayen kat panleteg ya. Iti i ika'nem nga aldaw. Diminlem si' baw miyaldaw.

2 ¹Ayta, na'man nay langit baw lugta' baw mu'sang magkaltegan nga mga betang nira. ²Yan ikapitu nang aldaw, ega nay binwat it Ampu'ang Diyus nga mga kugunaen ya ka nakumplitu ya nay mu'sa. ³Ipiyabetang it Ampu'ang Diyus i ikapitu ngayting aldaw nga ma'al baw mata'as pat bekeng mga aldaw, sabap it pagka'but it ikapitung aldaw, nakumplitu ya nay mu'sang mga kugunaen ya. ⁴Aypa' itu nay tuturan sabap it pamwat it langit baw lugta', nga in mag'u'una giyuna sira.

Pu'un-pu'un it taw baw piyata'idan it kanirang
rugar

Tagna-tagna' pa', yan giyuna it AMPU'ANG DIYUS i langit baw banwa, ⁵ega pay magpanubu' nga maski

unung luwak, sabap it ega pa' piya'urat AMPU'ANG DIYUS i banwa baw ega pa' gasi' i taw nga manluwa-luwak situt lugta'. ⁶Taka' may danum na nga magtumbud nga magmaregmeg it lugta'.

⁷Bawnga garing kat lugta' binwat it AMPU'ANG DIYUS i bilug it taw. Pagka'man ya, inyepan yay mga lamut urung ka binggayan yat ginawa baw ka'genan. Yan i pu'un it ginawa ta.

⁸Bawnga gimuna i AMPU'ANG DIYUS it kalulwakan du'ut esang rugar nga magayen baw patag, du'ut pagpangaranat Eden, du'ut ayun it lebatan. Bawnga du'un nay tiyabanan yat taw ngayting binwat ya, ka du'un nay piyata'idan ya. ⁹Garing si' sikayti piyatubu' it AMPU'ANG DIYUS sikayting rugar i mu'sang kalasit kayu nga magayen nga pagletganan baw magayen gasing pagka'nen i buwa' nira. May ipiyatubu' ya gasi' du'ut tenga' it kalulwakan ngayti nga esang kayu nga pagpangaranat Kayung Magpa'awatay it Ka'genan baw sang pu'un nga kayu, Kayung Ipagkakilalat Magayen baw Mara'way.

¹⁰Baw may esa gasing danum nga magburus du'ut Eden ngayti, nga yan i magpakseg it mga luwak ngayti du'un. Garing du'un kayti'en, nabagi' nat epat nga kadanuman. ¹¹Pangaran it u'nang bagi' ya, Pison, nga yan i magpanliyang-liyang i burus ya kat rugar nga pagpangaranat Havila, nga may bulawan du'un. ¹²Talagang bulawan du'ut iting rugar, piyakamagayen. Ega lamang desang bulawan i du'un. May du'un gasi' nga magkapisi'an it magkabwat nga pfirmirang babangluun, baw marga nga batung ngaran ya onice. ¹³Ngaran gasit ikadwang bagi' it danum ngayti, Gihon, nga magpanliyang-liyang i burus ya kat rugar nga pagpangaranat Etiopia. ¹⁴Ngaran gasi' it ikatlu nga bagi' it danum ngayti, Tigris, nga

du'uy burus ya it Asiria nga du'ut ayun it lebatan. Ngaran it ika'pat nga bagi' ya, Eufrates.

15Bawnga du'un nat kalulwakan ngayti i piyata'idan yat taw ngayti nga lalaking binwat ya, ka yanayti marigra. 16Yan du'un nay lalaki ngayti, inaat it AMPU'ANG DIYUS, nga mat ya, "Mapakay mung ka'nen i buwat mga kayu situ. 17Temed yan sang pu'un nga kayu nga magkapisian ngaytut ipagkakilalat magayen baw mara'way, ega pasipala'an mut kuma'en ka kat aldaw nga kuma'en kat yan ngaan, egay pagduwa-duwang yan i panriga it imu, kamataynen."

18Pagkapatakena' yat lalaki ngayti, napikir sit AMPU'ANG DIYUS nga mat ya, "Ega magayen i esa-esat lalaki ngaytu nga egay iba ya. Magayen muwat aku nagat iba ya, isa'un may katabyang ya baw ma'iba-iba ya." 19Egay beken, mga giyuna ngaytit AMPU'ANG DIYUS nga mu'sang mga ramu-ramu baw mu'sang mga manu-manuk, tini'mes yang mu'sa du'ut lalaki ngayti ka papangaranat kanya. Aypa' kada ipangarat lalaki ngayti, yanay nane'te' nga ngaran it ramu-ramu baw manu-manuk. 20Piyangaranan nga mu'sat lalaki ngayti i mga ramu-ramu baw mga manu-manuk, temed egay mapakay nga katabyang baw ma'iba-iba ya.

21Egay beken piya'iga' it AMPU'ANG DIYUS i lalaki ngayti it ma'lek, bawnga miyabat i Ampu'ang Diyus it takgang it lalaki ngayti. Pagka'abat ya, ipiyag'arut ya si' i inabatan ya ngayti. 22Iti, takgang ngayting inabat it AMPU'ANG DIYUS du'ut lalaki ngayti, binwat ya nga esang babay. Pagkabwat ya, tiyaban ya na du'ut lalaki ngayti. 23Pag'abut du'un, mat it lalaki ngayti, "Ta, in yan, may iba ku na! Tu'lang ya, tu'lang ku. Isi ya, isi ku. Ta'wagan kanya nga babay sabap pinsi' kanya kat bilug it lalaki." 24Aypa' yan ngaan i sabapan in unuka tananan it lalaki i ama' baw

ina' ya ka magti'mes sira mag'asawa in magdemket na sira. Ega na ma'at sira nga nag'ugaling in da'ga sang kabilu-bilugan na sira.

²⁵Purus sira pa' maglelbas, babay baw lalaki ngayti, ega pay e'ya' nira.

Mag'u'unu na'ulug kat kasala'an i taw nga binwat it
Ampu'ang Diyus

3 ¹Yan dukul nga esa gasing giyunat AMPU'ANG DIYUS, siyang i adat ya kat mu'sang ramu-ramung binwat it AMPU'ANG DIYUS ka mapiyandaya-daya'. Miningkut kanyat babay ngayti, nga mat ya, "Unu, matuud nga inaat kamut Ampu'ang Diyus nga ayaw kamut ka'en it maski unung buwat kayu situt kalulwakan ngaytu?"

²"Ega", maat i babay ngayti. "Mapakay kaming kuma'en it buwat mga kayu situt kalulwakan ngaytu.

³Temed yan esa ngaang asat tenga' it kalulwakan ngaytu, yan i ipiyag'aat it Ampu'ang Diyus it amen

16 Bawnga siyarunga ya si' i babay ngayti baw inaat ya, "Padaklen kuy kakuri'an mut magpanganak. Kada manganak ka, rumuru' kat dakulang sakit. Taka' maski atkayan, dakula' nagay pag'ireg mut asawa mu, baw pagsasakpen ya ikaw nga kanya i pagbaya'en mu."

17 Bawnga lalaki si' ngayti nga yanayti si Adan i inaat it AMPU'ANG DIYUS. "Kayti it nagpagneg kat inaat it asawa mu baw kimna'en kat buwat kayu nga ipiyagpina-pina' ku nga ega ka'nen mu, ega lamang desang rigaen ta ikaw, sumpaen ku pati lugta'. Ka'ilangan magpa'res kang pirmi it dakulang pa'res isa'un makapisi' kat ipagka'gen, mintras egen ka pa'. 18 Yay tumubu' it madali', dugi baw ilamunun, baw in makuri' kamu, dikut na gasi' i ka'nen mi. 19 Tumuru' nay li'nget kat rupa mu in magpa'res ka du'ut uma isa'un may mapisi' mung panga'en. Atkayan i kabetangan mu seked it muli' ka na kat lugta', ka yay pinsi'an it binwat nga ikaw. Ta, it ikaw, lugta' i binwat, aypa' uli'an mu, lugta' naga."

20 Ta, piyangaranan na ni Adan ngayti i asawa ya ngaytit Eva. Ireg sugiden, kanya na i ina' it mu'sang taw. 21 Bawnga may binwat it AMPU'ANG DIYUS nga pakayan. Kulit it ramu-ramu i binwat yang pakayan ngayti. Egay beken, piyapakayan ya nay duwa ngayti mag'asawa.

22 Yan atnakayti, inaat nat AMPU'ANG DIYUS, "Nakasubung-subung nat aten i lalaki ngaytu, nga magka'rut nat magayen baw mara'way. Ta, it atkaan na, barang-barang mabwa-mabway mamu'pu' sit buwat kayu ngaang magpa'awatay it ka'genan, ka kuma'en si' sirang kuma'en, egay beken, may ka'genan nira na nga egay kaskedan. Da'sira na matay." 23 Aypa' piyal'id nat AMPU'ANG DIYUS na Adan ngayti du'ut kalulwakan ngayting du'ut Eden, ka arigraan ya nay

lugta' nga pinsi'at kanya yan binwat kanyat Ampu'ang Diyus. ²⁴Egay beken, inimugaw na sira. Pagkal'id nira, bintangan yay ayun du'ut lebatan it kalulwakan ngayti it pagpangaranat kerubin nga bilang alutanda', baw may subuk karis nga magdeleg i tarem ya nga pirming mag'ebeg isa'un ega na malapasay dalan nga mag'adu'ut kayu ngayting magpa'abwatay it ka'genan.